

Fənn sillabusu

İxtisaslaşma: 060112 Coğrafiya fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası.

Fakültə: "Tarix coğrafiya və incəsənət"

Kafedra: "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası"

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Coğrafiya kabinetini və meydançasında aparılan işlər

Fənn proqramı: (ADPU-nun Tədris Metodika Şurasının 05 aprel 2018-ci il tarixli iclasının qərarına əsasən cap edilib, protokol № 1)

Kodu : MİF-B05.2

Tədris ili. II (2025-2026) semestr VI

Tədris yükü : Cəmi 45 saat. Auditoriya saati-45 (30 saat mühazirə, 15 saat seminar).

Tədris forması. Əyani.

Tədris dili. Azərbaycan dili.

AKTS üzrə kredit: 8 kredit

Auditoriya :

Saat. _____

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: *c.ü.f.d., dos. Əzizov Sənan Qərib oğlu*

Məsləhət günləri və saati: _____

E-mail ünvanı: *senan.ezizov.1958@mail.ru*

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Əli Məmmədov küçəsi 40

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. Alxasov O.K. Coğrafiyanın tədrisi metodikası. Ali məktəb üçün dərslik, Bakı 2014
2. Seyfullayeva N.S. Coğrafiyanın tədris metodikası, Ali məktəb üçün dərslik, Bakı, EMK nəşriyyatı, 2011. 489 s.
3. Süleymanova A.Y. Təhsilin əsasları, Dərs vəsaiti Bakı "Təhsil" nəşriyyatı, 2014, 399 s.

Əlavə

4. "Kurikulum" Elmi-metodik jurnalı. 2018, 152 s.
5. www.Kurikulum.az

IV. Perekvizitlər: Məktəb coğrafiyasının elmi-nəzəri əsasları

V. Korekvizitlər: S/f Coğrafi biliklərin qiymətləndirilməsi

VI. Fənnin təsviri məqsədləri: Coğrafiya dərslərində coğrafiya kabinetini və coğrafiya meydançasında aparılan işlər, onların əhəmiyyəti, coğrafi biliklərin aşılmasında mühüm əhəmiyyətini öyrətməkdən ibarətdir. Coğrafiya kabinetini və coğrafiya meydançasında aparılan işlərin əsas məqsədi tədris prosesində keyfiyyətin yüksəldilməsinə xidmət edir

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024 cü il tarixi qərarlı olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində,50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokviumlara görə.Əgər fənn həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024 cü il tarixi qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal	Əla	A
81-90 bal	Çox yaxşı	B
71-80 bal	Yaxşı	C
61-70 bal	Qənaətbəxş	E
51-60 bal	Kafi	D
51 baldan aşağı	Qeyri kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Lənkəran Dövlət Universitetinin əsasnaməsində nəzərdə tutulan universitetin daxili intizam qaydalarına əməl etməyən tələbələr haqqında müvafiq tədbirlər görülür.

X.Təqvim planı: Mühazirə 30 saat, Seminar 15 saat. Cəmi 45 saat

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> , seminar, məşğələ, laboratoriya və	Saat		Tarix	
		3	4	5	6
1.	Mövzu. "Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlər" bir fənn kimi və onun tarixi Plan. 1. "Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlər" bir fənn kimi 2. Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin fənninin tədqiqat obyekti,vəzifələri və əsas problemləri 3. Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin tarixi 4. Coğrafiya kabineti və meydançasının əhəmiyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
2.	Mövzu. Coğrafiya kabineti və meydançasının aparılan işlərin tərbiyəvi əhəmiyyəti. Coğrafiya kabineti və meydançasının aparılan işlərə müəllimlərin rəhbərliyi. Plan. 1. Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin tərbiyəvi	2			

	əhəmiyyəti 2.Coğrafiya kabinetini və meydançasında müəllimin rəhbərliyi 3. Coğrafiya kabinetində və meydançasının aparılan işlərə müəllimin fəaliyyət rolunu Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)				
3.	Mövzu. Əsas təlim vasitələri və onların coğrafiya kabinetində yeri. Plan. 1. Təlim vasitələri təlimin əyanlaşdırılmasının təminatçısı kimi 2. İKT vasitələri 3. Təlim vasitələri, onların növləri 4. Əsas təlim vasitələri içərisində dərslərin xüsusi əhəmiyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
4.	Mövzu. Elmi-metodik ədəbiyyat, didaktik materiallar, və onlardan istifadə qaydaları Plan. 1. Elmi-metodik ədəbiyyat, onların əhəmiyyəti 2. Didaktik materiallar, onların təşkili və istifadə qaydaları 3. Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində didaktik materialların əhəmiyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2			
5.	Mövzu. Paylanma materialları və biliyin müstəqil mənimsənilməsindəki rolunu Plan. 1. Didaktik məqsədinə görə paylanma materiallarının fərqli xüsusiyyətləri. 2. Çətinlik dərəcəsinə görə paylanma materiallarının xüsusiyyətləri. 3. Paylanma materiallarının məzmununa və növlərinə görə xüsusiyyətləri. Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
6	Mövzu. Elektron dərslik, lövhə növləri və aqillı lövhədən istifadə qaydaları Plan. 1. Elektron dərslik və ənənəvi dərsliklərin fərqli 2. Biliklərin mənimsənilməsində elektron dərslərin əhəmiyyəti 3. Lövhə, növləri və istifadə qaydaları 4. "Mimio-studio" proqramı ilə mövzuları planlaşdırılmasının xüsusiyyətləri 5. Aqillı lövhənin üstünlükləri Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2			
7	Mövzu. Kolleksiya, onların toplanması və təlim zamanı istifadə qaydaları Plan. 1. Kolleksiya, onların növləri və təlimdə yeri 2. Coğrafi biliklərin mənimsənilməsi üçün kolleksiyaların hazırlanması 3. Ayrı-ayrı mövzuların tədrisi prosesində kolleksiyaların əhəmiyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
8	Mövzu. Təlimin keyfiyyətinin yüksəlməsində coğrafiya kabinetində xüsusi laboratoriyaya rolunu Plan. 1. Coğrafiya kabinetinin xüsusi laboratoriyasının gücləndirilməsinin əhəmiyyəti	2			

	2.Laboratoriyada istifadə qaydaları və əhəmiyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)				
9	Mövzu. Tədris fənləri, videolar cihaz və avadanlıqlar onlar təlim zərurəti və əyaniliyin təminatçısı kimi. Plan 1. Tədris təlimlərinin təlimdə əhəmiyyəti 2. Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində maketlərin, modellərin və digər avadanlıqların rolu. 3. Cihazlar təyinatına görə qruplara bölünməsi Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
10	Mövzu. Coğrafiya kabinetinin informatlaşdırılması zərurəti və coğrafiya kabinetinin pasportunun yaradılmasının əhəmiyyəti Plan 1. Təlim prosesinin informatlaşdırılmasının əhəmiyyəti. 2. Coğrafiya kabinetinin pasportlaşdırılması Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2			
11	Mövzu. Coğrafiya meydançasının təşkili zərurəti, aparılan işlərin məzmunu Plan: 1. Coğrafiya meydançasının təşkili zərurəti və tərbiyəvi əhəmiyyəti 2. Coğrafiya meydançada aparılan işlərin məzmunu 3. Coğrafiya meydançasının tərkib hissələri 4. Coğrafiya meydançalarında sahələri ayrılmasının əhəmiyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
12	Mövzu. Meydançada aparılan tədqiqat işlərinin coğrafi biliklərin mənimsənilməsində əhəmiyyəti Plan. 1. Coğrafiya meydançasında aparılan tədqiqat işləri 2. Aparılan tədqiqat işlərin coğrafi biliklərin mənimsənilməsində əhəmiyyəti 3. Şagirdlərin tədqiqatçılıq qabiliyyətinin inkişafında coğrafiya meydançasında aparılan işlərin əhəmiyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2			
13	Mövzu. Meydançada təşkil olunan müşahidələrin təşkilinə müəllimin nəzarəti. Plan. 1. Coğrafiya meydançasında təşkil olunan müşahidələr 2. Müşahidələrin təşkilinə müəllimin nəzarəti 3. Coğrafiya meydançasında yerləşdirilən avadanlıqlar Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
14	Mövzu. Müşahidələri nəticələrinin növbəti tədris ilində coğrafi biliklərin mənimsənilməsi zamanı istifadə olunması üsulları. Müşahidə nəticələrinin hesabatlarının hazırlanması. Plan 1. Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində müşahidə materiallarının rolu 2. Müşahidə nəticələrin hesabatlarının hazırlanması Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2			
15	Mövzu. Coğrafiya kabinetini və meydançasında aparılan işlərin yekunlaşdırılması. Plan 1. Coğrafiya kabinetini və meydançasında aparılan işlərin yekunlaşdırılması. Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	1		

	Cəmi:45	30	15		
--	---------	----	----	--	--

XI. Fənn üzrə tələblər:

Metodik tədqiqatların nəzəri, empirik və metodoloji səciyyəsinin r öyrənilməsi tələbələr üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Coğrafiya kabineti elə yaradıcı bir laboratoriyadır ki, orada müstəqil işləmək şagirdlərin marağına səbəb olur;
- Coğrafiya kabinetində şagirdlər dərslərdən əlavə, tədris xəritələrindən,elmi ədəbiyyatlarından, İKT resuslarından, mövzuya uyğun əyani vasitələrdən istifadə etmək şansı əldə edirlər;
- Meydança açıq məhəldə olan şagirdlər bir başa təmasda olduğundan, təbiətin ona təsirini elmi-nöqtəyi nəzərdən anlamağa imkan verir;
- Meydançada şagirdlər hər bir cihazın təyinatını, istifadə üsullarını öyrənir;
- Meydançada şagird tədqiqatçı, elmi işçi kimi fəaliyyət göstərir;

XIII.Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

İmtahan sualları

- 1.Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlər” bir fənn kimi
- 2.Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin fənninin tədqiqat obyektı,vəzifələri və əsas problemləri
- 3.Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin tarixi
- 4.Coğrafiya kabineti və meydançasının əhəmiyyəti
- 5.Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin tərbiyəvi əhəmiyyəti
- 6.Coğrafiya kabineti və meydançasının aparılan işlərə müəllimin rəhbərliyi
- 7.Coğrafiya kabineti və meydançasında fəaliyyət rolü
- 8.Təlim vasitələri təlimin əyanlaşdırılmasının təminatçısı kimi
- 9.İKT vasitələri onlardan istifadə yolları
- 10.Təlim vasitələri,onların növləri
- 11.Əsas təlim vasitələri içərisində dərslərin xüsusi əhəmiyyəti
- 12.Elmi-metodik ədəbiyyat,onların əhəmiyyəti
- 13.Didaktik materiallar,onların təşkili və istifadə qaydaları
- 14.Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində didaktik materialların əhəmiyyəti
- 15.Didaktik məqsədinə görə paylanma materiallarının fərqli xüsusiyyətləri.
- 16.Çətinlik dərəcəsinə görə paylanma materiallarının fərqi və növlərinə görə xüsusiyyətləri.
- 17.Paylanma materiallarının məzmununa və növlərinə görə xüsusiyyətləri
- 18.Elektron dərslər və ənənəvi dərslərlərin fərqli xüsusiyyətləri
- 19.Biliklərin tənimsənilməsində elektron dərslərin əhəmiyyəti
- 20.Lövha, növləri və istifadə qaydaları
- 21.“Mimio-studio”proqramı ilə mövzuları planlaşdırılmasının xüsusiyyətləri
- 22.Ağıllı lövhənin üstünlükləri
- 23.Kolleksiyaların növləri və təlimdə yeri
- 24.Coğrafiy biliklərin mənimsənilməsi üçün kolleksiyaların hazırlanması
- 25.Ayrı-ayrı mövzuların tədrisi prosesində kolleksiyaların əhəmiyyəti
- 26.Coğrafiya kabinetinin xüsusi laboratoriyasının güşələrə ayrılmasının əhəmiyyəti
- 27.Laboratoriyada istifadə qaydaları və əhəmiyyəti
- 28.Tədris fənlərinin təlimində əhəmiyyəti
- 29.Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində maketlərin,modellərin və digər avadanlıqların rolü.
- 30.Cihazlar təyinatına görə qruplara bölünməsi

31. Təlim prosesinin informatlaşdırılmasının əhəmiyyəti.
32. Coğrafiya kabinetinin pasportlaşdırılması
33. Coğrafiya meydançasının təşkili zərurəti və tərbiyəvi əhəmiyyəti
34. Coğrafiya meydançada aparılan işlərin məzmunu
35. Coğrafiya meydançasının tərkib hissələri
36. Coğrafiya meydançalarında sahələri ayrılmasının əhəmiyyəti
37. Coğrafiya meydançasında aparılan tədqiqat işləri
38. Aparılan tədqiqat işlərin coğrafi biliklərin mənimsənilməsində əhəmiyyəti
39. Şagirdlərin tədqiqatçılıq qabiliyyətinin inkişafında coğrafiya meydançasında aparılan işlərin əhəmiyyəti
40. Coğrafiya meydançasında təşkili olunan müşahidələr
41. Müşahidələrin təşkilinə müəllimin nəzarəti
42. Coğrafiya meydançasında yerləşdirilən avadanlıqlar
43. Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində müşahidə materiallarının rolu
44. Müşahidə nəticələrin hesabatlarının hazırlanması
45. Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin yekunlaşdırılması.

I Kollokvium sualları (11.11.2025 tarixinədək keçirilən mövzular üzrə):

1. Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlər" bir fənn kimi
2. Coğrafiya kabineti və meydançasının əhəmiyyəti
3. Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlərin tərbiyəvi əhəmiyyəti
4. Coğrafiya kabineti və meydançasının aparılan işlərə müəllimin rəhbərliyi
5. Coğrafiya kabineti və meydançasında fasilitator rolu
6. Təlim vasitələri, onların növləri
7. Əsas təlim vasitələri içərisində dərslərin xüsusi əhəmiyyəti
8. Elmi-metodik ədəbiyyat, onların əhəmiyyəti
9. Didaktik materiallar, onların təşkili və istifadə qaydaları
10. Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində didaktik materialların əhəmiyyəti

II Kollokvium sualları (16.12.2025 aralığında keçirilən mövzular üzrə):

1. Kolleksiyaaların növləri və təlimdə yeri
2. Coğrafiyi biliklərin mənimsənilməsi üçün kolleksiyaların hazırlanması
3. Ayrı-ayrı mövzuların tədrisi prosesində kolleksiyaların əhəmiyyəti
4. Coğrafiya kabinetinin xüsusi laboratoriyasının güşələrə ayrılmasının əhəmiyyəti
5. Laboratoriyada istifadə qaydaları və əhəmiyyəti
6. Coğrafi biliklərin mənimsənilməsində maketlərin, modellərin və digər avadanlıqların rolu.
7. Coğrafiya kabinetinin pasportlaşdırılması
8. Coğrafiya meydançasının təşkili zərurəti və tərbiyəvi əhəmiyyəti
9. Coğrafiya meydançada aparılan işlərin məzmunu
10. Coğrafiya meydançasının tərkib hissələri

"Coğrafiya kabineti və meydançasında aparılan işlər" fənni fənn proqramı və tədris proqramları əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (12 Sentyabr 2025-ci il, protokol № 01).

Fənn müəllimi:

dos.S.Q.Əzizov

Kafedra müdiri :

dos.S.Q.Əzizov